

4. Харьковская цивилистическая школа: объекты гражданских прав: монографія / И. В. Спасибо-Фатеева, В. И. Крат, О. П. Печеный и др.; под общ. ред. И. В. Спасибо-Фатеевой. – Харьков: Право, 2015. – 720 с.

*Паламарчук Олексій Олександрович,
студент 3-го курсу юридичного коледжу
Національного університету «Одеська юридична академія»
Науковий керівник: к.ю.н., доцент Фасій Б.В.*

ДО ПИТАННЯ РОЗВИТКУ СПОРТИВНОГО ПРАВА В УКРАЇНІ З УРАХУВАННЯМ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ

На сьогодні спорт є важливим елементом в соціально-економічному житті держави і окремого громадянина, є одним з важливих інструментів по розвитку міжнародних відносин.

Значення спорту для будь-якого суспільства неможливо переоцінити, особливо для зростаючого суспільства, для зміцнення держави. Без масового розвитку спорту в нашій країні неможливе формування здорового способу життя, рішення демографічних проблем, збільшення досягнень і авторитету країни у великому спорті на міжнародній спортивній арені.

Основою модернізації сучасної системи фізичної культури і спорту, розвитку масового і великого спорту в Україні являється вдосконалення системи норм, тобто нормативно-правової бази, що регулює цю сферу громадських стосунків.

Спорт за останнє десятиліття в Україні став ще популярнішим. Зростання професіоналізму як на спортивній арені, так і за її межами, широке висвітлення ЗМІ, дорожчання прав на трансляцію спортивних матчів, спонсорство й інвестиційна діяльність, зростання ринку спортивних ставок практично по всьому світу, розвиток рекламної складової спортивного маркетингу, і багато що інше зробили із спорту індустрію з багатомільярдними оборотами [4].

Розвиток спортивної індустрії, так само зв'язує з собою і виникнення ряду проблем: вживання допінга, у тому числі і з фатальним результатом, корупція у сфері спорту, насильство, проблеми безпеки (сутички уболівальників, будівництво безпечних спортивних споруд), недотримання сторонами конфліктів принципу олімпійського перемир'я, порушення принципу «Fair play», і багато що інше, рішення цих проблем неможливе без нормативно правовий бази, визначає ефективний механізм вирішення вище перерахованих

проблемних питань як у рамках одної країни, так і на міжнародному рівні, з урахуванням особливостей національного законодавства.

Розвиток спортивного права в окремо взятій країні, а іноді і в її суб'єктах безпосередньо залежить від рівня розвитку національного спортивного руху, і як наслідок від об'ємів фінансових і інвестиційних потоків, ускладнення правових стосунків і виникнення необхідності в їх детальнішому регулюванні. Так, приміром, в деяких країнах, таких як Франція, Іспанія, Бразилія є законодавчий акт, що Кодифікує, «Спортивний кодекс», в окремих штатах США діє зведення законів що регулюють стосунки у сфері спорту, зокрема в штаті Арізона (Arizona): Титул 5 «Розваг і спорт» Оновленого зведення законів штату Арізона, штат Вашингтон (Washington): Титул 67 «спорт і відпочинок – облаштування» зведення законів штату Вашингтон; штат Делавер (Delaware): Титул 28 «Спорт і розваги» зведення законів штату Делавер; штат Монтана (Montana): Титул 23 «Парки, відпочинок, спорт, азартні ігри» зведення законів штату Монтана; штат Мэн (Maine): Титул 8 «Розваг і спорт» зведення законів штату Мэн; штат Невада (Nevada): Титул 41 «Азартні ігри, кінські перегони, спортивні заходи» оновлене зведення законів штату Невада та ін.

У зв'язку з тим, що центральне місце в спорті займає здоров'я людини, визначене ст. 3 Конституції України найвищою соціальною цінністю, а також тим, що сьогодні в спорт інвестуються великі суми коштів, створення системи правових норм, які будуть регулювати спортивні правовідносини є важливим завданням законодавців. Необхідна чітка нормативна регламентація правового статусу спортсмена, особливостей захисту прав та інтересів суб'єктів спортивних правовідносин. Необхідність виділення спортивного права в окрему галузь права підтверджує переважна більшість дослідників даної проблеми, таких як О.А. Моргунов, Г.Ю. Бордюгова, С.Г. Забара, Є.О. Харитонов, Р.Б. Шишка, О.С. Омельчук, Б.В. Фасій, Харитонova О.І., О.І. Сафончик та багато інших.

При усьому різноманітті цивільно-правових стосунків, що розвивається, у сфері спорту України є проблема в розрізненості нормативно-правових актів, що регулюють вказані правовідносини в Україні.

Українська правова доктрина виділяє п'ять джерел права: нормативний правовий акт, норми міжнародного права, судовий прецедент, правовий звичай, нормативний договір.

Джерелами спортивного права в Україні є Конституція України, Закони України «Про фізичну культуру і спорт», «Про антидопінговий контроль у спорті», «Про підтримку олімпійського, параолімпійського руху та спорту вищих досягнень в Україні» та ін. Норми спортивного права також

закріплюють ряд підзаконних нормативно-правових актів, міжнародно-правових актів у галузі спорту та фізичної культури, Укази Президента України «Про державну підтримку розвитку фізичної культури і спорту в Україні», «Про Національну доктрину розвитку фізичної культури і спорту», Постанови Кабінету Міністрів України «Про утворення центрів фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх». Важливим джерелом спортивного права також є правовий звичай, санкціонований державою, який набуває внаслідок цього загальнообов'язкового значення. Серед них можна виділити такі звичаї, як ведення чесної гри, змагальність, рівність.

Предметом регулювання спортивного права є сукупність суспільних відносин, які виникають і реалізуються в процесі організації та формування спортивних команд, встановлення вимог до професійних спортсменів, а також при проведенні контролю за дотриманням спеціальних правил – регламентів. Коло правовідносин, що охоплюється сферою спортивного права є доволі широким та має яскраво визначену комплексну спрямованість, зокрема – фізична культура і спорт в Україні як об'єкт правового регулювання, організаційно-правові основи державного управління фізичною культурою і спортом, правове регулювання професійного спорту в Україні, правове регулювання сфери студентського та дитячо-юнацького спорту в Україні, правовий статус спортсменів, тренерів та інших учасників спортивної діяльності, правові аспекти організації та проведення спортивних змагань, тощо [5].

До предмету спортивного права також варто віднести суспільні відносини у сфері спортивного арбітражу (медіації), спортивновідповідальності як специфічного виду юридичної відповідальності, спортивного суддівства, а також відносини міжнародного співробітництва у галузі спорту.

Питання про виділення спортивного права в окрему галузь тісно пов'язане із рівнем розвитку спортивного руху в Україні, який за нормальних умов може забезпечити економічний (особливо в сфері інвестування, туризму), соціально-культурний (зростання національної самоідентифікації) та інший розвиток держави. Проте суттєво ускладнює розвиток спорту в Україні те, що Верховною Радою України не ратифіковані ряд міжнародно-правових договорів у сфері спортивного права.

Підводячи підсумок: спортивне право на сьогодні є окремою комплексною галуззю законодавства, а так само є самостійною учбовою дисципліною у багатьох країнах Європи, в США, а останнім часом розвивається і в Україні, що зумовлює необхідність удосконалення та кодифікації законодавства, яким регулюються спортивні правовідносини.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Конституція України: Закон України від 28 черв. 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Про фізичну культуру і спорт : Закон України від 24 грудня 1993 р. // URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>
3. Бордюгова А. Ю. Словник термінів зі спортивного права / уклад. Бордюгова А.Ю. – К. : Юстиніан, 2007. – 144 с.
4. Забара С. Г. Проблеми визначення поняття та предмета спортивного права України / С. Г. Забара // Підприємництво, господарство і право. – 2008. – №7. – С. 102-105.
5. Заярний О. А., Куц А. В. Спортивне право в Україні. Ознаки самостійної галузі // Юридичний Вісник України. – 2011. – № 50 (17-23 грудня). – С. 14.
6. Спортивне право: актуальні проблеми: монографія / Харитонов Є.О., Харитонova О.І., Голубєва Н.Ю. та ін.; голов. ред. Харитонов Є.О.; НУ ОЮА. – Одеса: Юридична література, 2018. – 240 с.
7. Чередник Р. В. Становлення спортивного права як комплексної галузі в правовій системі України // Актуальні проблеми політики: Збірник наукових праць. – Одеса: Фенікс, 2011. – Вип. 42. – С. 272-279.
8. Sports law. – URL: http://en.wikipedia.org/wiki/Sports_law.
9. The International Sports Law Centre at the T.M.C. Asser Institute: from National Project to International Centre. – URL: http://www.asser.nl/default.aspx?site_id=11&level1=13906&level2=13943.
10. Edward Grayson: barrister and specialist on sport and the law. – URL: <http://www.timesonline.co.uk/tol/comment/obituaries/article4855567.ece>.

*Платонова Анастасія Володимирівна,
студентка 3-го курсу юридичного коледжу
Національного університету «Одеська юридична академія»
Науковий керівник: к.ю.н., доцент Фасій Б.В.*

ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ КОРИСТУВАННЯ ЧУЖИМИ ЗЕМЕЛЬНИМИ ДІЛЯНКАМИ

Реформування цивільного та земельного законодавства, відродження приватних засад правового регулювання суспільних відносин, закріплення різних форм власності на землю обумовлює в багатьох випадках можливість використання земельних ділянок не лише на праві власності, праві постійного користування чи оренди, а й на інших правових титулах, а відтак, поширення інших способів використання земельних ділянок з метою забезпечення балансу